

וארטנים לפרשת השבוע

ח ב. דבר אל אהרן ואמר אליו בהעלותך את הנרות. רש"י מבאיה שהיתה ממדרגה ליד המנורה שעליה היה עומד הכהן ומביא את המנורה. והקשו האחרונים הרי המנורה היתה בגובה ג' אמות ורוב האנשים גבוהים מג' אמות וא"כ מדוע יצאו למדרגה? ותיירו שהיות וכהן גדול אסור לו להגביה ידו מעל החצץ שחיוש השם דכתיב ביה (סוטה לח.) לכך הוצרך להיזהר בזה היטב ולעשות לו מדרגה. (מטה העומר.

ח ג. ויעש כן אהרן. אומר רש"י להגיד שבחו של אהרן שלא שינה. ידועה השאלה מדוע שישנה אהרן מצוייה ה', ומה השבח שלא שינה? וי"ל שהמילה **כן** פירושו שווה כמו 'כן בנות צלפחד דוברות' ודרשו חז"ל 'שכינו דבריהם' והנה כשהיה כהן גדול ראוי אז נר המערבי דלק 24 שעות (תמיד לג.) ושמן שהיו שמים בנרות כמידת שמן ללילה ובכ"ז נר המערבי דלק 24 שעות ולא רק לילה, ולפי"ז הפירוש ויעש כן אהרן שעשה כל הנרות שווים וזה הכוונה 'כן' שעשה כל הנרות שווים והרי דלק הנר המערבי יותר מכולם וזה הכוונה מלמד שלא שינה אל הכוונה שלא שינה את כמות השם, זה פשיטא, אלא הכוונה מלמד שלא שינה את כמות השמן ושם הבחל שווה ולא שינוי בין נר לנר ולמדו מהמילה **כן** שזה שווה. וזהו השבח שאע"פ שלא שינה זה דלק 24 שעות, והשבח הוא שהוא כה"ג ראוי. ארץ חמדה.

ח ה. ולקחו פר בן בקר וגו' ופר שני בן בקר תניקח לחטאת. פרש"י שהפר ראשון היה עולה וכו' והוא קרבן ציבור בע"ז. ויש להקשות (כח"ק הגמ' בזבחים פט.) הא רש"י בויקרא ה ה הרהיב בטעם שחטאת קודמת לעולה משום שקודם מרצים אח"כ נותנים מתנות לו להיפך, וא"כ קשה למה כאן הקדים מתנות (ועלה) לרצוי (חטאת)? וי"ל דהנה איתא בקידושין שמחשבת ע"ז הקב"ה מצרפה למעשה, ועולה כידוע מכפרת על המחשבה, וכפרה צריך רק בע"ז שרק אז נאמר שמחשבת כמעשה, וכאן תנינן תעולה הוא על ע"ז ולכך כיוון שהעולה כאן מכפרת גם נותן אז קודם החטאת, וזה מה שכותב רש"י ולקחו פר בן בקר והוא עולה שהוא קרבן ציבור לע"ז.

ט א. וידבר ה' אל משה בשנה השנית לצאתם ממצרים. וברש"י שזאת השנה היחידה שהקריבו פסח במדבר. והקשו בתוס' קידושין לו : מה הטעם שהקריבו רק באותה השנה? ועיי"ש. אומר הסטיפלער, שקרבן פסח חייבים רק מה שיש לו קרקע בארץ ישראל, ובשנה השנייה זה היה נקרא שיש להם קרקע בא"י שהיתה מוחזקת להם מאבותיהם דאר"י מוחזקת מאבותיהם, מלבד קנין פירות שעדיין לא היה להם, ואף שעדיין לא נכנסו לארץ, היו רשאים לכבוש אותה והקב"ה היה הבטיח שיכבוש, ובינה כל שבדיו היו דבר שבא לעולם. אבל אחרי הפסח בשנה השנייה זה היה אחרי חטא המרגלים שהיה בטי' אב (תענית ט.) ואז נגזר שלא יוכל להיכנס לארץ, ממילא זה כבר לא היה 'בידיו' עד שחזרה להם שוב הזכות לכבוש לאחר ארבעים שנה שמתו כל דור ויוצאי מצרים.

ט א-ב. וידבר ה' אל משה בשנה השנית ויעשו בני"א את הפסח במעמדו. ופרש"י במעמדו אף בשבת. והתורה חידשה את זה בשנה השנית ע"פ שבת פז : שפסח חל בשבת כי הקמת המשכן היתה באותה השנה בא' ניסן שחל ביום ראשון. וממילא יד ניסן יום הקרבת הפסח חל בשבת. והקשה המשך חכמה, א"כ אמאי הסתפקו בני בתירה בפסחים סו. האם פסח דוחה את השבת הרי להדיא איתא בתורה שעשו את הפסח במעמדו והמנעד שם היה שבת, ואת מה שכתוב מפורש בתורה הם וודאי לא שכחו? וי"ל ע"פ פסחים כ. בתוס' ד"ה מאלוה, דאיתא שם דמי שאין לו קרקע פסור מקרבן פסח. והנה איתא בשבת קלא. דמזוזה ויציעית אינם דוחים את השבת כי יכול להפקירם. וא"כ גם את הקרקע יכול להפקיר וא"כ לא ידחה שבת וכל מה שדוחה זה רק בזמן שהיובל נוהג שאז א"א להפקיר את גוף הפרה כי זה דומה ביובל לזה גופא היא ספקס של בני בתירה. עוי"ל שבזמן המדבר שהקריבו פסח בשבת היה וודאי שהבהמה לא טריפה, וכדאיתא במדרש (חובא בשבת כב. תוס ד"ה וכל) שהעני היה יודע מה קורה בגוף בהבמה כרנטגן. וזה בני בתירה הסתפקו שמא רק ברוב פסח דחה שבת, משא"כ היום שזה מוכרע רק ע"פ פרבד אולי לא ידחה את השבת.

ט ג – ה. ארבעה עשר יום בחודש השני בין הערביים וגו' ויעשו ואל הפסח בראש וכו' בין הערביים. יש להבין מדוע נכלל כאן 'בין הערביים'? וי"ל שהנה בני"א מנו אז למעלה מ-600 אלף גברים מבן עשרים שנה ומעלה, ובאותו הזמן שמשו בכחונה רק שלושה כהנים, אהרן אלעזר ואיתמר. וא"כ שלושה כהנים היו עסוקים ברבבות פסחים וזהו פלא גדול משום כך דייק הפסוק בין הערביים תעשה אותו וכן ויעשו בני"א את הפסח בין הערביים לומר לנו שזה נעשה למרות הכל. משך חכמה.

ט ו. ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח וכו' ויקרבו לפני משה ואהרן ואמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע וגו'. יש להקשות להפסוק מתחיל ויקרבו לפני משה ואהרן וממשך ויאמרו אליו והיינו אל משה ויש להקשות הרי היו כאן שניים, גם משה וגם אהרן? ועיי"ק דהא הם אמרו להדיא שהם היו טמאים לנפש אדם אז למה שאלו למה נגרע, הא הם טמאים? וי"ל ע"פ מה דאיתא בסיפרי בפרשתנו שיקרא דאפשי"ל ק"י דקרבן פסח בא בטומאה מפרה אדומה שבאה בטומאה כי היו בטמאים את הכהן השורף את הפרה, וזו היתה טענתם. ובעקרון היה אפשר

ליישב שפרה היא חוקה. אבל מצינו במדרש עה"פ ויקחו אליך פרה אדומה לך אני מולה טעמה של פרה ולאחרים חוקה. לפי"ז נמצא שלגבי משה אינה חוקה, ולכן האנשים אמרו אליו למשה למה נגרע הרי ילפינן מפרה שבאה בטומאה, אבל לאהרן לא יכלו לטעון כי אהרן יאמר להם שפרה היא חוקה, משא"כ למשה שלו לא היתה חוקה. אהל תורה אצק.

ט ו. ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח וכו' יעשו פסח שני. הגמ' בסוכה מרחיבה למה הם היו טמאים. ומביאה הגמ' ב' שיטות, או שנגעו בארונם של יוסף, או שנגעו בנדב ואביהו. ודוחה הגמ' את השיטה שנגעו בנדב ואביהו כיון שהיה להם זמן להיטהר. ומסקינן שנטמאו במת מצוה שטיפלו בו. והקשה שם הצ"ח, מה הנידון בכלל איך נטמאו, הרי כל יום מתים מאות אנשים, בפרט בזכה קהל גדול. ותיקף, דהנה מצינו שהתורה מונה את בני"א פעמיים, פעם ראשונה אחרי שמשה קיבל את הלוחות השניות, שזה היה במוצאי יו"כ, ופעם שנייה בא' אייר באותה השנה, ואומר רש"י בתחילת כי תשא שבשניהם הם היו אותו מספר, דהיינו, אפשר לומר שלא נפטר ולא נולד בעם ישראל כלום. ולפי"ז הכל מובן, כיון שזה היה בניסן של אותה השנה אז אף אחד לא נפטר וע"ז מקשינן בגמ' איך היו טמאים. ותירצו אז ארונם לא יוסף, ואז מת מצווה, וזהו אז מת מצווה מי שאין לו קרובים וזה שייך רק בגרים שהם הערב רב שלא נמנו עם השבטים ובהם כן נחסר באותה התקופה.

ט ח. עמדו ואשמעה מה יצוה ה' לכם. הפסוק מדבר על טמאים שבאו לשאול את משה ובינו איך יקיימו את הפסח. ענה להם משה **עמדו** ואני אבדוק מה ה' מצווה לכם. וקשה מה זה ה'**עמדו** הזה, הא בכל מקום אחר כמו למשל אצל בנות צלפחד אז אמר עמדו אלא : ויקשה משה את משפטן של ה'. מתוך המשך חכמה, כיון שמשה היה יושב במשך היום במחנה לויה ושם היה מקבל את הקהל הרב, ורק שדביר עם הקב"ה היה נכנס לאהל מועד, כדכתיב ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו, א"כ על כל השאלות משה נכנס בלי שום חשש, כי השואלים לא היו טמאים. אבל כאן משה חשש שמא הטמאים יכנסו עמו וזה אסור, ולכך א"ל **עמדו** ואני אלך לשמוע מה יאמר ה'.

יא ד. מי יאכלנו בשר. יש להקשות הלא טעם המן היה משנתה למה שרוצים, יד מה הם התלוננו שיחשבו על טעם הבשר ויקבלו את זה? וי"ל שמצינו שנאמר על המן טעמנו כצפחית בדבש והיינו שטעם המן תמיד נשאר בו גם טעם של דבש ולמשל כחשש על דגים הרגישו על דגים עם טעם של דבש וכן הלאה. והנה מצינו בחז"ל שטעם הדבש פוגם את טעם הבשר וכן נפסק בשו"ע יו"ד קג ד. שבשר בדבש דינו כנותן טעם לפגם, וזה טענו ישראל אנו רוצים להרגיש טעם שרש וזה אין לנו במן שיש בו גם טעם הדבש שפוגם בטעם הבשר. ישועות יעקב.

יא ו. ותנה נפשנו יבשה אין כל בלתי אל המן עניינו. משמע שלא היה להם מה לאכול, וקשה הא היה להם מן בשפע רב, ואכלו מזה לשובע נפשם. וי"ל ע"פ פסוקה ה וזכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חינם, וקשה האם לזאת יקרא חינם הרי הם שילמו ע"ז במיטב בניהם ובנותיהם והיכן חינם יש כאן, אלא אומר רש"י חינם מהמצוות, והיינו שלא הורידו להם מזכויותיהם כי זה לא היה גדר נס שמורידים מהזכויות, והנה כעת שקיבלו מן וזה נס אוי מורידים להם מהזכויות, וזוהי כוונתם: נפשנו יבשה אין כל, והיינו שיבשה מהמצוות, ומובן גם איך דור דעה כזה שראה את כל ניסי יציאת מצרים וכו' דורש אבטיחים וקישואים וכו' הרי הם היו דור מיוחד שכל דורש מאותו דור היה גדול בפני עצמו ואיך בקשו ד"ץ, התשובה היא שזה גופא גדולתם שהם לא רצו להוריד מהמצוותיהם ולאכול על חשבון המצוות. האוסטרווצא.

יא ב. האנני הריני את כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו כי תאמר אלי וגו'. בתרגום אוגנקלוס תרגם, האב אנא לכל עמא דדין, אם בני אינון. והיינו על ההריון הוא קורא אב. ומבאר הרמב"ן כאן כי ההריון נקרא אבא שנעשה ע"י אב ולכך נקרא אלה הורה, ואילו לאם מיוחסת הילדה מפני שהיא הילדת. וזה כוונת התרגום האנני הריני - הכוונה האנני כי אם אנכי ילדתיהו אני לא אמם שילדתי אותם. ולפי"ז מובנים דברי רש"י במגילה יג. לא אסתר כתוב כי אין לה אב ואם, ואומר רש"י שאביה מת ברבע שהיה ראוי להיקרא אביה והוא בשעה שהאמא נתעברה, כדאמר רב אחא עיברתה מת אביה. וכשילדתה אמה מתה ולא נראית לה כאם אם מעולם ועיי"ש.

יא כה. ויען יהושע ויאמר אדוני משה כלאם. ויאמר לו משה וגו' מי ית כל עם' ה' נביאים. בביאור פלוגתא משה ויהושע י"ל ע"פ ב"ב עה. דשם איתא פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני הלבנה. והכוונה דמשה ס"ל כחחמה שאפשר ששני מלכים ישמשו בכתר אחד, דאמר מי יתן כל עם ה' נביאים, אבל פני יהושע כלבנה שבבריתא העולם טענה אין שני מלכים משתמשים בכתר אחד ולכן אמר אדוני משה כללאם כי כולם מקבלים את כוחם ממשה בלבד. רוח חיים לרבי חיים מוולאז'ין.

יא כח. אלדד ומידד מתנבאים במחנה. אומר רש"י שהתנבאו שימשה מת ויהושע מכניס את עם ישראל לארץ. אומר הגאון, הנה לקמן פרק כ פסוק כ. הקב"ה אמר לדביר שהטעם שמשא לא יכניס את בני"א לארץ כי משה לא דיבר לסלע אלא היכה אותו, ואם משה היה מדבר אל הסלע, אזי אלדד ומידד לא היו מתנבאים שמשא מת ויהושע מכניס,

פרשת בהעלותך תשפ"ה

כי משה היה מכניס וזמ"ש **מילה בסלע** (משה יאמר מילה לסלע) **משתקותא בתרין** (משתניק שתיים, אלדד ומידד).

יב א-ג. ותדבר מרים ואהרן במשה על אודות האשה הכושית אשר לקח. והאיש משה עניו מאוד. התימה הלא משה לקח את ציפורה עשרות שנים מקודם לכן ומדוע דיברו בזה רק עכשיו (ועיי'ן רש"י)? וי"ל דהנה אלדד ומידד התנבאו מקדם, שמשא מת ויהושע מכניס את ישראל לארץ ולא בני משה, ויאתא בחז"ל שתי"ח משום שמטיל אימה יתירה בציבור לא לש"ש אין בנו ממשיך אותו, עוד איתא בסנהדרין פב. הבעל ארמית לא יהיה לבנו שררה וכבוד, וכששמעו מרים ואהרן ויהושע יירש את משה, ולא אחד מבניו של משה לא ידעו הטעם, אם משום שמטיל אימה יתירה או משום שבעל ארמית, וכעת כששמעו שמשא עניו גדול ממילה הוא בוודאי לא הטיל אימה יתירה, אלא אולי הטעם הוא בעילת ארמית לכן דיברו בו, ומה שהוא זוכה לגילוי שכיתה הלא גם בנו דיבר ה', וענה להם ה' לא כן עבדי משה פה אל פה אדבר בו, והוא קדוש ממכם והוא חלילה לא בעל ארמית אלא גיירה. דברי אברהם.

יב א-ג. ותדבר מרים ואהרן במשה על אודות האשה הכושית אשר לקח. והאיש משה עניו מאוד. מה הקשר בין הענווה שלו לסיפור של מרים? וי"ל דאיתא בריש ויקרא א קטנה, והטעם איתא בחז"ל דאיכא למימר או משום שמשא קצת עשה פגם במה שלקח אשה כושית או משום שמשא היה עניו. ומרים ואהרן דיברו על הפגם וראייתם מזה שיש א' קטנה. וכעת בא הפסוק ומעיד שהטעם בא' הקטנה הוא משום והאיש משה עניו מאוד. **עוי"ל** שטענת מרים היתה למה משה פורש מאשתו הרי הוא עדיין לא קיים פו"ר, כי הוא קיבל את התורה מרצונו ולא מכפייה כדכתיב ישמע קיבל במתנת חלקו וא"כ הוא כקטן שנולד, והוא צריך לקיים כעת פו"ר, וזאת בשונה מכל ישראל שהם לא נקראו כקטן שנולד, משום שקיבלו את התורה מתוך כפיית ההר כגיגית. (ויעיי'ן בהרחבה בזה בהקדמה לשב שמעתתא) ועי"ז עונה התורה שמשא היה עניו ואחז עצמו ככולם שלא קיבלו מאהבה ולא נקראים כקטן שנולד, ולכך מיקרי שקיים פו"ר. **עוי"ל** שמשא פרש מאשתו מדין ק"י שנשא (שבת פז.) ומה עם ישראל שדבירה שכיתה עמם פעם אחת נצטוו לפרוש, אני שכל שעה ושעה לא כ"ש. ומרים אמרה שהוא קדוש ואינו צריך לפרוש. אבל משה שנשא ק"י היה עניו מכל אדם וס"ל שהוא ככולם.

יב ג. והאיש משה עניו מכל האדם אשר על האדמה. השל"ה אומר שיש כאן רמז מיוחד בפסוק והוא ע"פ מה שמצינו בתורה שלשה ענווים משה אמר ונתנו מה, אברהם אמר ואנכי עפר ואפר, דוד אמר אנכי תולעת ולא איש, ומשה היה עניו מכולם כי אברהם המשיל עצמו לעפר, דוד תולעת ומשה אמר אני כלום. וזהו עניו מכל האד"ם. אד"ם ר"ת אברהם, דוד, משה, וזהו שמשלושתם משה הכי עניו.

יב ח. פה אל פה אדבר בו. יש להקשות הנה כידוע אהרן ומרים דיברו במשה ע"ז שפרש מאשתו, והקב"ה אומר להם פה אל פה אדבר בו, כי להקשות מה הקב"ה ענה להם בזה שפה אל פה אדבר בו? וי"ל דמצינו בברכות כ: דבעל קרי אסור בדברי תורה אבל בהרהור מותר וילפינן לה ממתן תורה דכתיב ביה אל תגשו אל אשה ושם היה דיבור ושמע כעונה הרהור בעלמא מותר. והנה נבואה בעלמא היא רק חזיון ואין בכך דיבור ונביא רגיל לא צריך לפרוש מאשתו כשהוא מדבר עם הקב"ה, וזו היתה טענת אהרן ומרים שכיון שנבואה היא רק הרהור לא היה למשה לפרוש מאשתו כיוון שנבואה היא רק הרהור ובעל קרי מותר בכך, ועי"ז אמר להם הקב"ה עבדי משה פה אל פה אדבר בו, וכיון שכך יש לו דין של שומע כעונה והוי כדיבור ולכך הוא צריך לפרוש. רבי דב דיסקין.

יב ג. ויצעק משה אל ה' לאמר אל נא רפא נא לה. פרש"י שקיצר בתפילה זו שלא יאמרו ישראל על אחותו מאריך ועלינו לא, ונשאלת השאלה שהרי על עם ישראל התפלל 40 יום 40 לילה ברציפות, ושמעתיה מהמגיד משימרים הגרש"מ מלמד שליט"א שהביא בשיעוריו לבאר דהנה ידוע ממרן הח"ח שאדם אומר 200 מילים בדקה ולפי החשבון יוצא 402 יום קצת יותר מ11 מחילה מילים, והנה עם ישראל היו 60 ריבוא וכתב המשך חכמה בפרשת ב שזה 2 מיליון, א"כ יוצא לכל הרידי קצת יותר מ-5 מילים, וא"כ אם היה מוסיף עוד מילה כבר יכלו לטעון שיש פה פוליטיקות ועל אחותו הוא יותר מאריך.

יב טו. ותסגר מרים מחוץ למחנה שבעת ימים. ובזבחים קב. ימי הסירה? אם תאמר משה הסירה משה זר הוא, ואין זר רואה נגעים, וא"ת אהרן הסירה הלא הוא קרוב ואין קרוב רואה נגעים. וקשה למה אצל משה לא שאלו הא קרוב הוא? מתוך האוסטרווצא, דהנה יש להקשות אמאי אהרן קרוב הרי כולם התגייירו והוו כקטן שנולד ולי"ה שום קרובה ביניהם: אלא י"ל לארץ כי משה לא דיבר שנתגיייר באונס לא אמרינן ביה כקטן שנולד (דין זה מופיע ביגור אריה' והרבה מהפוסקים מביאים את זה) וכל ישראל כולל אהרן התגייירו באונס שכפה עליהם הר כגיגית, אבל משה היה על ההר והוא לא התגיייר באונס, כדכתיב ישמח משה במתנת חלקו. לכך הוא כקטן שנולד ולא מיקרי קרוב אצל מרים.

הכרת הטוב:

פרשת השבוע מסתיימת עם מעשה מרים ואהרן שדברו במשה ולאחר שהצטרעה מרים בשל כך נאמר והעם לא נסע בדמיהם מרים והמתוניה לה כל העם שבעת ימים עד שנתרפאה מצרעתה. ובמה זכתה לכך שכל העם יחכה לה, ואמר רש"י, זה הכבוד חלק לה המקום בשביל שעה אחת שנתעברה למשה כשהושלך לאורו. רואים מכך יסוד עצום של תורה הטוב. הלא זה לכאורה לא כזה מעשה גדול ס"ה היא חיכתה לראות מה שייעשה עם משה מתוך שהיא אחורו ודואגת לו, למרות זאת היא קיבלה חזרה שמילוני בני אדם המתוניה לה שבעה ימים כהכרת הטוב על אותה השעה. ז"א שיש הרבה פעמים שאדם ואמר מה לי להכיר טובה לפלוני הלא הוא לא עשה זאת בשבילי אלא בשבילך, רואים מכאן שזו לא טענה, אלא אם אדם עשה בשבילך משהו אתה כבר נהיה משועבד אליו ומחויב לו הכרת הטוב. והתכוונה הטובה הזאת של הכרת הטוב היא תורשה מאבותינו שהיו בולטים בעניין זה באופן נפלא. כעין זה מצאנו במכות מצרים הקשורות לאיור או לעפר הארץ, צווה הקב"ה למשה שיימנע מלהכות אותו, אלא יאמר לאחר שטיה את ידו על מימי היאור או יכה על עפר הארץ, וזאת משום שמשה נעזר ביאור כאשר אמו הצפינה אותו מזה בתיבה, ועפר הארץ הגיע עליו כשהגה את המצרי. למדו מזה חז"ל מדת ק"י, אם לדומם נצטווה משה להכיר טובה, לאדם החי על אחת כמה וכמה שמצווים אנו להכיר טובה. וביאורו כבר בעלי המוסר, שמכאן אנו לומדים שמדת הכרת הטוב אינה רק משום שמן היושר להשיב טובה למי שמטיב עמו, כי אם כן הרי האורח והעפר הודומים, אינם חשים בטובה שעושה עמם משה כאשר לא הוא המכה אלא אהרן, הם הרי כלל אינם מצפים להחזרת טובה מצדו של משה. אלא אהרן הכהן היא מעלה עבור מכיר הטובה, כי בזאת הוא קובר בנפשו מדות טובות. עוד מצנינו בתורה לכלב תשליכון אותו וכן מצוות פדיון פטר חמור והכל משום הכרת הטוב לכלב שלא חרץ כלב לשונו, ולחמור שעזר לו ביציאה ממצרים לסחוב המסעות. וכעין שמצאנו בחז"ל גם שצריך להוכיר טובה גם למי שלא מתכווין להנות אותך כמו שמובא ביבמות סג. שאשתו של רבי חייא היתה מצצרת אותו והוא היה משקיע רבות לקנות לה דברים. שאלו רב למה אתה עושה זאת הלא היא מצצרת אותך? ענה רבי חייא בכ"א כיון שמגדלות בנינו ומצילות אותנו מהחטא אז מחובת הכרת הטוב אני קונה לה מתנות. והנה אשת רבי חייא בודאי לא התקשטה בשביל לעשות לו טוב כי הלא היא ציערה אותו והיא התקשטה בשביל עצמה ובכ"א כיון שסו"ס רבי חייא נהנה מזה הוא פייסה במתנות, רואים כאן שעניין הכרת הטוב הוא איפה כשאין כוונה לכך.

ובנדי לקבל מהקב"ה שפע צריך להקדים ולהודות לו כמו שמצינו בברכת המזון שקודם אנא רבינוס נהודת דך על כל התטובות ורק אח"כ נפתח השפע לבקש רחס נא וגו' ונא אל תצרכינו וכו'. וכ"ה מודים שבשמו"ע אחרי שמודים לקב"ה על חיינו המסוריים בידך וכל התטובות שמגמלו אז אנו יכולים לבקש שישים שלום טובה וברכה חיים רק וחסד ורחמים וכו' וכו' בהרחבה, כי הצינור לפתוח את השפע זה ההודיה והתודה שאומרים קודם לכן. והכרת הטוב היא היסוד בעבודת ה', ועד כדי כך רגש של הכרת הטוב אמור להיות גדול עד שהגמ' אומרת אל תתנע מצרי כי גר היית בארצו. ואפי' ששיעבדו אותך כיון שהיו לך למחיה אתה חייב להכיר טובה ע"כ זה חידוש אדיר בהכרת הטוב. וביותר מצינו במידת הכרת הטוב שאפי' כשיש ציווי מפורש מה, אם זה סותר את רגש הכרת הטוב אז יש להימנע מלעשות זאת, כמו שמצינו שהקב"ה בקש ממשה לנקום נקמת מדיין ומובא בילקוט שמעוני שמשה אמר שהוא נתגדל במדיין ואינו יכול, לכן ראה עשה זאת ע"י שליח. ואתו הדבר משה לא הסכים לגאול את ישראל למרות ציווי ה' עד שביקש רשות מיתרו ואם חמוי יתרו לא היה מסכים הוא לא היה גואל למרות ציווי ה'. ואומר רבי חיים שמואלבץ בשו"ת מוסר בענייני הכרת הטוב שרואים מכאן יסוד עצום בעניין זה של הכרת הטוב. והטעם הוא כי כל הפותח פתח לחבירו נפשו חייב לו, ולעולם לא יוכל להשיב לו טובה על מה שעשה, כי כשחברו עשה לו טובה הוא לא היה חייב לו הכרת הטוב, והוא כשחברו עשה לו משום הכרת הטוב אז זה פחות ממה שהוא קיבל. והכח שיש להכרת הטוב הוא גדול ועצום, עד שמצינו בחז"ל שאלהיו החיה את בני הצרפתית וכן את אלישע את בני השונתים משום גרשות של הכרת הטוב. וכאשר האדם מתבונן סביבו הן לאביו ואמו והן לבני ביתו והן לחבריו לספסל הלימודים הן למקום העבודה ובודאי שנהנה מהם באיזה עניין כמה רגשי הכרת הטוב יהיו לו שיחזיר ע"כ טובה. והכרת הטוב אינה משתכמת באמירת תודה, אלא להשתדל תמיד לעשות כל צרכיו של המטיב באופן המופלא ביותר.

והכופר בטובתו של חברו סופו שיכפור בטובתו של הקב"ה, כי הכופר בטובתו של חברו, הרי חש הוא שחברו כלל לא עשה לו טובה, אלא זה מגיע לו, ואם כן חלילה גם כלפי הקב"ה, יקשה עליו להרגיש כי הוא חן אותו תמיד במתנת חיים, ואינו חייב לו כלום. והדברים מבוארים בספר החינוך, שביאר כי מצוות כיבוד אב ואם, שורשה הוא להכיר טובה ולגמול חסד עם אביו ואמו, שהם סיבות היותו בעולם. וצריך להוסיף שכשאדם לא מכיר טובה לקב"ה ושיוכח מי נותן לו את השפע אז גם הקב"ה לא נותן לו הלאה שפע. הרב דסלר במכתב תלמיד (מכתב ממאליהו ח"ג) מעיר: "לא מצאתי במכתבך אפילו מילה אחת של תודה.

מאמרי מוסר וסיפורים מענייני הפרשה

הלא כי תבין כי לא מאשר אני צריך לתודתך אני מוכיחך, אך מאהבתי אותך, האם תהיה כפי טובה?... הזהר לחזק רק את רגש הכרת הטוב, והיה זה לאפשר תמיד...". והמשיב רעה תחת טובה כתוב במשלי לא תסור רעה מביתך, ואמרו חז"ל אין לך קשה מלפני הקב"ה יותר ממכיות טובה, ומוזה הטעם נטרד אדם הראשון מגן עדן, ובעזרת דבש כתב ששורש של המידות הרעות מקורו בכבור בטובות. ובחינוך כתב שכפיות טובה היא מידה רעה ומאוסה בתכלית לפני אלוקים אדם. ובלב אליהו כתב שדהרץ להכיר את הבר אדם זה לפי מידת הכרת הטוב שלו. והרב מברסק היה אומר מי שהוא לא מכיר טובה הרי לא רק מושחת אלא הוא לא בן אדם. וכע"ז מובא ברמב"ן פרשת האזינו שמי שאינו מוכיר טובה למי שגמלו טוב הוא קריו נבל.

ואצל אנשים גדולים מצאנו מאוד את רגש הכרת הטוב באופן נדיר ומיוחד אפי' על דברים קטנים שעשו להם. הגמ' בכתובות דף קה מספרת על אחד שהפריח נוצה מעל בגדו של הדיין והוא כבר פסל עצמו לדון משום שחייב לו הכרת הטוב. בשנת תרע"א היה החפץ חיים לבדו בבית המרחץ, ופתאום התעלף עד שכמעט לא נותרה בו רוח חיים. בסיעתא דשמיא הגיע למרחץ הבלן, ולאחר מאמצים רבים הצליח להציל את חייו של מרן הח"ח. במשך כל ימיו, היה הח"ח מכיר לו טובה עצומה על מה שהציל את חייו, והיה מעמידו בבית הכנסת בסמוך למשבו, ובחגים אף היה מזמינו ושותה עמו 'לחיים'. ולא הסתפק בזה, עד שבירכו שיאריך ימים יותר ממנו, ואכן זכה הבלן להיפטר בשיבה טובה, כמה חודשים לאחר פטירתו של הח"ח. פעם שהגיע האמרי אמת אל העיר ברלין שבגרמניה לצרכי רפואה הוא היה כבר רבי מפורסם וכל תושבי העיר העשירים חפצו מאוד לארח אותו אך הרבי אמר שהוא מתארח רק בביתו של הלוטח רבי אליעזר פרידמן שהיה בקצה העיר ורחוק מאוד מבתי הרופאים, וכן היה זה באכסניה פשוטה וצנועה לעומת האכסניות הרבות והמפוארות והקרובות שהגיעו לו. בזמן היותו באכסניה הוא היה שרוי בשמחה גדולה והשמיע דברי תורה עריבים לרוב עד שהנוכחים התפלאו מהאורות בהם היה שרוי, וכשנשאל למה בחר באכסניה פשוטה ורחוקה זו הוא ענה משום שארבעים שנה קודם לכן שהגיעו למקום לדרוש ברופאים ועדיין לא היה מוכר מספיק מי שארח אותו היה רבי אליעזר, וכעת אין כלפיו הכרת הטוב להשיב לו על הארוח דאז. **בנו של** רבי שלום איזן הגיע לגיל מצוות, ועלה עם אביו לרבי איסר זלמן מלצר לקבל את ברכתו ולהזמין לשמחה. אמנם עקב זלמן המופלג וחולשתו של רבי איסר זלמן, היה ברור שלא יכול להשתתף בשמחה. והנה, בעיצומה של השמחה, נראתה מפת בפתח דמותו של רבי איסר זלמן. הכל השתוממו על ראה הגאון הישיש לטרוח כל כך. הסביר להם רבי איסר זלמן שיש לו הכרת הטוב לבעלי השמחה, משום שכשצאו להזמין לבר המצוה, חלף הרהור במוחו: 'הרי רק עתה אבוי של הענר התחתן, וכבר בא להזמין לבר המצוה של בנו... איך שהזמן חולף מהר'... היה עורר אותי שיש להזרז ולשוב בתשובה. "בזכותם זכיתו להרהור תשובה! לא מגיעה להם על זה הכרת הטוב!..." **החזו"א** נסע לתל אביב לבר המצוה של בנו של ר' מנדל דייטש, משום הכרת הטוב על שעזר למרן החזו"א וזגותו בדרתם מהאניה כשהגיעו ארצה, לסחוב את מזוודותיהם. וכשפגע הגיע לביתו של החזו"א, והרבנית סירבה להכניסו בטענה שהדבר מפריע ללימוד של בעלה, אמר לה מרן החזו"א: "הלא זהו ר' מנדל שעזר לנו עם החבילות, וצריך לתת לו להיכנס!..."

יש תמונה ידועה של רבי אליהו לופיאן שהוא מגיש ספל עם חלב לחתול, סיפר נכדו שהסיפור שמסתתר מאחורי התמונה הוא כדלהלן. בשיבת כפר חסידים סבלו מהצקות של עכברים והחלטו להביא חתול לשיבה כדי שישיר את מכת העכברים שהשיבה סבלה ממנה כאשר נודע הדבר לרבי אליהו הוא בעצמו הלך להביא חלב לחתול תוך שהוא מסביר שעושה את משום הכרת הטוב לחתול על שרותיו למען הישיבה. וידוע שכשהיה מוסר שיעורים לתלמידיו בחיך הטבע לאחר השיעור היה מנקה את האבנים לאות הכרת הטוב. וכן כל שמחה שהיתה אצל משפחתו של הספר שהיה מסתבר אצלו היה קונה מתנה והיה מגיע לשמחה והיה יושב ומשתנה הרבה זמן אצל כל נכדי וצאצאי הספר. **בברית מילה** לגינו של רבי אליעזר יהודה פינקל השתתף רבי יחזקאל סרנה. כשנכנס למקום רבי שלום שברדן שהיה כחן ביקש ממנו רבי יחזקאל שיברך אותו שיוכיח גם הוא להשתתף בשמחת ברית לגין, ואכן רבי שלום ברכו בברכת כהנים שיוכיח במהרה לעשות שמחת הברית לגינו. כעבור 13 שנים בשעות הבוקר נשמעות דפיקות בדלת ביתו של בר שולם שברדן היה זה נכדו של רבי ברוך סרנה שהגיע בשליחות סבו להזמין לברית שמתקיים כעת והכרתה הטוב על ברכתו של אב הוא בא להזמין בהרחה סבו לברית. **כשנפטר רבי השניים** ד"ר משה לרנר שהיה הרופא האיש של האדמו"ר הישועת משה מוויזניץ, הרבי עוד לפני הלויה פתח משניות והחל לשלוח לו חבילות למעלה ולמד משניות לע"י, לאחמ"כ השתתף בלויה ודיבר רבות שיש לו חובות כלפי הרופא ועליו להכיר לו טובה בכל מה שיכול. **רבי שלום משאש** שהיה רבה של ירושלים היה מופלא במידת הכרת הטוב, אחד הסיפורים המופלאים של הכרת הטוב שלו היה שבצעירותו הוא רצה לשחוט את העוף של הכפרות והשושן הקבוע נאסו לו בא לא הוא נאלץ לנסוע לשוחט שהיה גר באיזה מושב רחוק כדי לקיים את המצווה של הכפרות. לאחר יום כיפור הגיע אותו שוחט

וביקש להזמין את רבי שלום לביקור אצלו בחג הסוכות ורבי שלום אמר בטח אני מגיע, וכך כל שנה עד סמוך לפטירתו היה מגיע אותו שוחט ומזמין לחג"מ סוכות ורבי שלום היה זוכר לו חסד נעורים שלפני עשרות שנים הוא שחט את התרגול של הכפרות, וכל שנה בא אליו לביקור בחוה"מ סוכות ולא עזרו כל תחנוני המשפחה שהוא כבר החזיר מספיק, באומרו שהכרת הטוב היא מעל לכל ואין לזה גבול.

מסופר על רבי משה פינשטיין שפעם הוא עלה לאיזה נדיב לדבר עמו על איזה עניין והנדיב היה גר בקומה גבוהה והמעלית לא פעלה אז וכשירד מהנדיב הוא אמר למקורביו שהוא צריך לעלות חזרה. מקורביו שידעו כמה קשה עליו ההליכה לעת זקנותו הצינו שהם יעלו לומר את הדברים שהרב רוצה, אך רבי משה אמר שזה דבר חשוב מדי בשביל שהוא ישלם שליח, ואכן רבי משה עלה שוב מספר רב של קומות, להפתעת המקורבים רבי משה עלה בשביל לומר תודה וישר כח על הכוס תה שהכין לו שזה מאוד הרווה את נפשו וע"כ יישר כח, המקורבים שאלו מה כ"כ חשוב לעלות ולכן לא עשה אותם שליחים לכך? אמר רבי משה הלא אני שתיתי את התה ולא אתם ועלי מוטלת ההודיה. **וכעין הסיפור** הזה היה עם הרב אלישיב שכעשר שנים לפני פטירתו הוא עבר טיפול רפואי מורכב ע"י רופוסר גדול מחו"ל. לאחר הטיפול אמרו לו שהפרופסור רוצה להכניס אליו טרם נסיעתו אמר הרב אלישיב אנא מכס תלמדו אותי איך אומרים תודה באנגלית, לפליאת מקורביו אמר הרב אלישיב תודה א"א לומר ע"י שליח תודה זה מחוייבות שלי לאומרו ולכן לא צריך ללמוד איך אומרים באנגלית בשביל שאוכל להודות לו באופן אישי, וכמו שמצינו באמירת מודים שלא מהני שמעמ כעונה אלא כל הציבור אומר מודים דרבנן. **רבי יואל סיסטמאר** היה מצויין מאוד במידת הכרת הטוב והיה מכיר טובה כל מיני למי שעשה לו טוב והיה מחזר אחר עצה למצוא דרך להחזיר טובה למטיב ולא רק לאותו אדם אלא גם לבניו אחריו לדורותם תמיד זכר להשיב להם כגומלה הטוב. ולעומת זאת כשהיה רואה חלילה כפיות טובה אצל מישהו זה היה נחשב אצלו לדבר הגרוע ביותר. **קניבסקי** רבי **מיכל יהודה ליפוביץ** וביקש מרבי חיים קניבסקי איזה קונטרס בשם 'ברית איתן' והוסיף ואמר לרבי חיים שאבוי היה יהודי פשוט ובתורו לך צעיר הוא היה מראה לי ברחוב סנדלר פלוני שהיה יהודי פשוט אך היה לו בן ת"ח ותמיד היה היה אומר אתה רואה את פלוני שהוא פשוט בכ"א יש לו בן ת"ח כך אתה רוצה שאפי' שאני פשוט אהנה בני תהיה ת"ח, ודבר אתי אותי כל החיים ללמוד בהתמדה, ולאחרונה שמעתי שאותו בן ת"ח אני מעוניין ללמוד בקונטרס הזה. והוסיף רבי חיים בשבעה לרבי מיכל יהודה שגם הוא כיון שהוא תלמיד לרבי מיכל יהודה הוא מרגיש צורך ג"כ ללמוד בספר הזה. מתוך הספרים מידות ונהגות טובות, בדידי הוי עובדא, יערב נא שיח, טוב להודות לה', מידות טיש.

סיפור נוסף על חובת הכרת הטוב לגוי שלא התכוון כלל לעשות לי טובה. היה זה לפני מספר שנים בתחנת רכבת בארה"ב חיכו מספר רב של אנשים. כשלושים שניות לפני שהגיעה הרכבת נפל יהודי שומר תורה ומצוות לתוך המסילה והרכבת עוד רעה מגיעה. יהודי זה נשאר כמאובן ללא יכולת לזוז וכל הציבור שאג שאגות נוראות בידועם שעוד כמה שניות אותו יהודי נדרס למוות במיתה משונה. לפתע קם כושי גדול קפץ לברו העלה את היהודי ויצא החוצה. שנייה אח"כ הרכבת נעברה. נפשו של היהודי הייתה לשלל בזכות אותו כושי. היה שם במקרה איש תקשורת מפורסם שמדי ניגש אל הכושי ואמר לו אתה יודע איזה מעשה גדול עשית הצלת אדם ממוות בטוח, מסרת נפשך למען הצלת נפש אחר התסכים להתראיין אצלנו? אותו גוי אמר אין לי זמן אני חייב לצאת לדרך. ניגשו אליו שאר האנשים שהיו שם ואמרו איך אתה מסרב אחרי כזה מעשה אדיר ונדיד. אמר אותו גוי אין לי מנוח מה אתם רוצים? אני ראייתי אדם שנופל לתוך המסילה והבנתי שאם הוא יידרס הנסיעה תתעכב לפחות כשעה, ואני מאוד ממהר לעבודה שאני מקבל שם עשר דולר לשעה, לכן קפצתי להצילו והכל למען הזמן שלי שחשוב לי כי חבל לי להפסיד את הכסף שאני מרוויח מהעבודה. אותו אדם שניצל הגיע לשאול לרב זילברשטיין מה יעשה, הנה בשעת מעשה הוא קיבל עליו שמי שיציל אותו הוא יתן לו מאה אלף דולר, האם מחוייב הוא לתת מדין הכרת הטוב או שפטרנו הוא לתת כי הוא לא התכוון כלל להצילו אלא פעל לטובתו האישית? ורבי חיים קניבסקי אמר שחובת משום הכרת הטוב לשלם כל המאה או דולר. ומצינו כע"ז לא המן הרשע שמבני בניו למדו תורה בבני ברק וזכה לכך משום שהיה חיזוק גדול בעקבות גזרותיו להשמיד ולהרוג. אז אפי' שלא כיוון לחיזוק, כיון שהתחזקו בגללו מגיע לו שכר ומבני בניו למדו בב"ב.

דרב"ט של רבי משה מבעלז כשהיו נכנסים אליו יהודים לבקשת ברכה עם פתק היה הגבאי קורא לפניו את הפתק, והרבי היה מברך. פעם הגיע לביתו של הרבי בחור ישיבה מבני ברק וביקש להיכנס, ענה הגבאי שכעת א"א להכנס, והבחור החל לבלכות, הוא קיבל ידיעה שאביו חולה מאד. שמע זאת האדמו"ר מחדדו ובירר מההעניין, וציווה להכניסו. כשנכנס הגבאי רוצה לקרוא את הפתק, אמר הרבי פתק זה אקרא בעצמי, הרבי קרא ואמר את שם החולה וזם אמו, ואמר הרי מגיע לי שיושע... וכך היה שח

עוד שלשים שנה. בני משפחתו התפלאו מדוע רצה הרבי לקרוא בעצמו את הפתק, ומדוע התבטא מגיע לו שיוושע. אמר הרבי שבחז"ל בעיירה בעלה הלך פעם הרבוב, ולרוחב הכביש היתה שלולית שאי"א היה לדלג עליה. פשט אביו של אותו חולה את מעילו והניחה על השלולית כדי שהרבי יוכל לעבור. ומכהרת הטוב של הרבי הוא התתייב שיבריאי.

על רבי יעקב לייזר מפשעוורטק מאנטוורפן מסופר שמי שרק עשה לו טובה בלו הקטנה ביותר היה משבחו ומרעץ עליו תודות, אף שמעולם סלד מכך שאחרים יעשו עבורו משהו. בין המכתבים שהגיעו לביתו היה מכתב קבוע מייהודי קשיש שהיה מברכו לקראת הימים הנוראים, ולפני

שאלה: בפרשתנו ויהי בסוע הארון, מה הסגולה שיש בשעת פתיחת הארון? **תשובה:** מן החיד"א מביא שפתיחת הארון בחודש השעשעי היא סגולה ללידה קלה. ובזוהר כתוב שבשעת פתיחת הארון, זו שעה של פתיחת שערי שמיים וזה זמן מסוגל מאוד לבקש בקשות מאת ה', ומוסיף ע"כ הבן איש חי, שכל זמן שהסתייג מונח על הבימה או זמן מוגבל לבקש בקשות שיתקבלו, וע"כ יאזור כל אדם חלציו ובין נברא לנברא יבקש רחמים מהקב"ה שיצמיח לו ישועות בעת רצון נעלה זה.

שאלה: גדולי ישראל אומרים שהתקופה שלנו זה דור עיקבאת דמשיאח, והצרות שאנו עוברים זה חבלי משיח, מה היא ההכנה הראויה לקראת ביאת המשיח? **תשובה:** ההתכוננות לביאת המשיח צריכה להיות כמו אדם שמתכוון לקראת הנישואין, הוא מכין את עצמו לאחרים, מחייב עצמאיים לחיים שופטים, וזה מחייב ומגביל אותו לחיות בהתאם לבן הזוג. וכל אחד חפץ לינשא כיוון שבזה האדם בא לידי שמחה אמיתית. ולכן גם מי שעד היום היו לו זמנים שבהם עסק בעניינים של עצמו לא קשר עם הקב"ה, צריך להתחיל להכין את עצמו לחיים חדשים שבהם החיים שלו הם עם הקב"ה והעסק שלו יהיה רק בתורה ובקב"ה. מי שחסר לו ידיעות בסיסיות בתורה ומי שלא מעניין אותו כבוד שמים יצטרך לעבור יזכך כאשר החיובי יבוא, וטוב שעה אחת קודם, צריך להתרגל לאהוב להיות עם הקב"ה, לחשוב ולהתבונן בתורתו, להנהיגו ולהשתאחז. חשוב לקב"ה שינחיא באהבה אחד עם השני, שנכבד אחד את השני, ושלא נכסע על אחרים. מי שמרגיש שהוא אינו מוכן לכל זה, עליו לדעת שעוד מעט כבר יהיה מאוחר ויכול להיות לו בישות חלילה. הדרך הנכונה להתכונן לכך, הוא ע"י עמל התורה, להירשש בתוכנית זו אהבת ה' ע"י שאדם מתבונן כמה ה' דואג שיהיה לנו אוכל תמיד ושיהיה תאורה בעולם ושיהיה לנו אויר טוב, ובגדים, ושוכלל לעמוד על הרגלים, וכל שאר הטובות שאדם מוקף בהם ערב ובקר וצהריים. כאשר אדם מתבונן על זה מעט בישות הדעת הוא מרגיש קרבת אלוקים, והקרבה הזו מייצרת אצלו תשוקה מן וזה יהיה המצב התמידי שלי להיות קרוב לקב"ה, וממילא הוא מצפה לגאולה השלימה שבה תמלא הארץ דעה וידעו כולם את ה'.

שאלה: האם באמת יש דבר כזה הנקרא "טלפתיה"? **תשובה:** הרב דסלר כותב בספרו שידוע בטבע שיש מקרים של העברת מחשבות בין שני בני אדם אשר קשר של חיבה מתברר, והתקשרות זו היא שלא בדרך החושים ומעל למקום הזמן, וכן כתוב במדרש על הרגשת דב פ"י ישראל כמו קשר של תאוים שיכולים להרגיש כא פ"י שיקים אצל אחד מהם, שכך הקב"ה אומר עמו אנוכי בצרה שחש ומרגיש את הכאב הגדול של עם ישראל, והחידוש הוא שבסיסיו שנתרך בשנת 1997 למנינים שבויץ גילו שאף בחומר קיים המושג טלפתיה כאשר לקחו פוטון וחילקוהו והניחו אחד בקצה יצי אחת ואת השני בעיר אחרת, וכשגירו את אחד מהם, אזי השני החל להרגיש גירוי גם למרות המרחק האדיר ביניהם.

שאלה: רבים מבני עדות המזרח הם ממדינות במזרח התיכון, ומדינת ספרד זה באירופה, אז למה קוראים להם ספרדים ואף שהם ממדינות שונות? **תשובה:** שאלה זו שאכל מלך ספרד את רבי עובדיה יוסף והוא ענה לו שהסיבה ששל מנהיג ההלכה מיוסדים על דעתו של הרמב"ם הסתירה בספרו דף החזקה שהוא הפוסק הגדול של כל עדות המזרח ואף שאנו ממדינות שונות ולחקם מאירופה האשכנזית, עדיין מכיוון שאין אומתינו אומה אלא בתורתה לבן אדם קוראים ספרדים, כי אנו הכוללים אחר פסקיו של הרב הספרדי.

שאלה: מה הדרך להרבות בדיעות תורה? **תשובה:** כמובן שהורש לידעת התורה הוא ללמוד ולחזור ולעמוד לסכם את הדברים שיצאו בדעים ברורים. ולהתפלל למי שהחכמה שלו. אך מכיון שהכוחות מתמעטים מדור לדור, ובדוריתו רבה החולשה של הריכוז והזיכרון, לכן העיצה המועילה לא יכולה להשתדל לכתוב את מה שלומד. אולם רוב האנשים לא יכלים לכתוב את כל מה שלומדים, וגם לא מחצית ממה שלומדים. לכן העיצה היא שבסוף כל סדר לייחד שעה דקות או רבע שעה לכתוב ידיעה אחת חדשה שהתחדשה היום. דבר שלא ידעתי עד היום, והיום אני יודע את זה. אתה עובר בעניינים על מה שלמדתי היום מתחפץ איזה ידיעה חדשה התחדשה לי היום, עדיף ידיעה שגרמה לך להתפעלות, ואז יהיה כותב מבואר בגמ' (או בתוס') דין פלוני או סברא פלונית, ואם זה ידיעה שגרמה לך להתפעלות אז תכתוב גם כן שהדין הזה יש בו חידוש כי בפשטות היה נראה כך וכך, אך בגמ' נראה אחרת. כיון במשך הזמן תראה בסוף לך הרבה ידיעות, וכן תראה שדברים שפעם היה נראה לך שזה כוונת הגמ' תפאום תראה שאפשר לפרש גם באופן אחר, וכך לאט לאט האדם מרבה בדיעת התורה, עד שיוכה ויהיה כמעין המתגבר ויפוצו מעיינותיו חוצה.

שאלה: רש"י בפרשתנו כותב תלמיד שלא ראה סימן יפה במשנתו 5 שנים שזו אינו רוצה. כיצד דבר בזמננו מי שלא רואה ברכה בלימודו? **תשובה:** להבנת דבר רש"י אמר הסטיפלער שהכוונה היא שלא רואה שום ברכה אבל אם יודע קצת משינות או אפי' קיצור שו"ע זה נקרא שרואה סימן ברכה, והוסיף ע"יכ הרב שטינמן שבזמננו עצם ההימצאות בתוך

חג הפסח. רבי יעקב לייזר היה מקפיד להחזיר לו תשובה, וציווה לשלוח לו סכומי כסף נכבדים. לשאלת מקורביו סיפר כי בעת שהותו ברוסיה היתה תקופה בה נדד כדי להמציא טרף לביתו. אז שימש כמלמד בקרב הספרדים ויהודי זה נתן לו מקום ללון בביתו לילה אחד, אני חייב לו הכרת הטוב. בזמן בו שהה רבי יעקב לייזר בפרזי לאחר המלחמה היה שם יהודי שנתן לו חמישים דולר, סכום שהי חון רב באותם ימים. רבי יעקב לייזר זכר לאלוהי איש את חסדו כל ימי חייו, וכל אימת שהיה מגיע לאנטוורפן היה מזכירו לטוב. **יהודי אחד** פגש פעם את הרבי מגור הלב שמחה בשנים הנגזרות, וסויע לו באיזה דבר קל.

ידיעות חשובות וכן דברים גדולי ישראל ערוך בדרך של שו"ת

כותלי הישיבה אף כשלא לומד מגינה מפני הרחוב הפרץ, בכזה מקרה שר"י לא דיבר. ובוודאי צריך להישאר בבית המדרש כדי שלא ייצא רחל"ל לתרבות רעה. ולבני אדם נשוי ונדאי שצריך לבדוק כל מקרה לגופו והדבר צריך הכרעה של גדול בתורה.

שאלה: בפרשת השבוע מובא עניין של לשון הרע, מה יכול למנוע מאתנו לדבר לשון הרע מלבד ידיעת האיסור הגדול שבזה? **תשובה:** כתוב בחז"ל אדם שמדבר רע על חברו מלאכי השרת מדברים עליו רעות לפני הקב"ה, ומעט תורה שבידו נאבד, וכל התגברות מציל חלק מהמצוות, והסגולה הכי גדולה כותב הח"ח זה למי שנוהר ומתגבר לשמור על לשונו.

שאלה: ידיעה הסגולה הגדולה שהזכירה כבר הראשונים ובראשם הרורק לא למונצ' בצורת מנורה והיא סגולה גדולה מאוד, מהי הסגולה האת: **תשובה:** כתוב בראשונים שנחשב כהדלקית לא המנורה בבית המקדש ולא יקרה לו מקרה רע כל אותו יום ושכבר רב ועוצם ולב שולט בו עין הרע ויהיה לו פרנסה ברווח ובשפע. רמב"ן אבודרהם חיד"א ועוד.

שאלה: מהי הדרך הנכונה מחז"ל לזכות לבנים ת"ח? **תשובה:** בפרשתנו מובא מעשה המנורה, ואיתא בשבת כג: הרגיל בנר הוו ליה בנים תלמידי חכמים ופרש"י על ידי נר מצווה של שבת וחנוכה בא אור התורה. איתא במדרש תנחומא ריש בהעלתך שחיוב הקב"ה שמן זית על כל השמינים והוא מצווה מן המובהר, כך מובא בספר חסידים מעשה באדם שהאריך ימיו ולא מצאו לו שום זכות אלא שהיה מדליק בשמן זית בער"ש ולא בחל. כן בסידור הארז"ל הביא שיש להדליק שני נרות שבת משמן זית. והגר"א הקפיד מאוד בהדלקת נרות בער"ש בשמן זית. וכן כתב החיד"א שבמקום שמצוי שמן זית צריך להזהיר להדליק בשמן זית כדי לזכות לבנים המאירים בתורה שנמשל לשמן זית. לכן מי שמחפש סגולה ענקית מחז"ל קיפף להדליק נרות שבת משמן זית, לכה"פ שני נרות משמן זית וזיכה לבנים ת"ח. והנשים נהוגות אז לשפוך שיח לפני ה' שיזכו לבנים ת"ח משום שהם עתה רצון גדול מאוד לזכות בכך.

שאלה: בפרשתנו מובא על משה שהיה עניו מכל האדם על האדמה. מהי ענוות? **תשובה:** לעשות הכל בצנעה, וכשעושה דבר בפרסום ובגדול זה מזיק. הסטיפלער היה מאוד מזהיר מכל פעולות ועניינים שיש להם פרסום. והוא היה חוזר ומשכן בפרסום מויק להצלחה בכל עניין שהוא. הנה ולחות ראשונות שנתנו בפרסיה נשתברו ולחות שניות שינתנו בצנעה נתקיימו. ולבני פרסום בתוך בית המדרש זה טוב להיות מפורסם משום שנהנים ממנו בתורה, אבל מחוץ המדרש זה רע. מרבי דב לנדא.

שאלה: בפרשתנו והמן קוצר גד. מה הדרך להתפרנס בכבוד? **תשובה:** ירמיהו הנביא הוציא לפני בני דורו את צנצנת המן, להראות להם ולומר כי אע"פ שכיום כבר לא יורד מן מהשמים אבל העיקרון והיסוד קיים תמיד, שכלל שאדם בוטח יותר בקב"ה פרנסתו באה יותר בקלות. ההשתדלות לפרנסה זו חובה רק בתור מטלה ומשימה נקודתית והיא גזירת מלך - כמו הלכה, אבל אין שום קשר בין ההשתדלות לתוצאות בשטח. במקביל ניתנת ביד האדם בחירה איך לקבל את הגזר עליו בדרך איסור או בדרך היתר. ומעמידים לאדם נסיגות אם עומד בהן, מקבל את עולמו דרך היתר, ואם לא אז בדרך איסור. ועיקר ההשתדלות זה מעשר שכתוב ע"ז שמתעשר, ובוחנני נא בזאת. וברכת המזון כבוונה - יברכת ה' היא תעשירי, וכתב בחינוך שהמברך כבוונה לא יחסר לו מזונותיו כל ימיו בכבוד.

שאלה: ביום שני הקרוב הוא כ סיון מה שונה יום זה משאר הימים שבתחדש? **תשובה:** יום זה הוא יום שקבע כסנה בגל שנעשו בו פרעות גדולות ליהודים במשועות הצלב בן בשנת ת"ח ויש שקבעו יום זה לתענית ויש שקבעו קינות וסליחות ליום זה. והואב מגני"א, ותפקידו ביום זה לכה"פ לא לערוך חגיגות וכדו', וכי"א ישאל רבדיתו בזה.

שאלה: כשאדם רוצה לעשות משהו שכן הזוג לא רוצה, איך יעשה את הצורה שהתאיר הכי פחות נזק? **תשובה:** ת/יאמר אני חייבת לעשות עניין פלוני וישאל האם זה קשה לך? ואם תאמר שכן יאמר אבל אני מרגיש שאת חייב את זה ולא יכול בלי זה וכיו' ואז גם אם התכרעה תהיה של כרצון הצד השני הוא יראה שאתה לא מולזל בו וישאר הרגשה נעימה גם אחרי ההחלטה כי מתחשבים בצד השני רק זה קצת קשה.

שאלה: מה יכול לגרום לילד שלנו שיהיה מוכן להתאמץ שבוע שלם בתלמוד תורה? **תשובה:** אם שעת הלימוד עם האב תהיה חוויה מיוחדת של הרעפת המון אהבה אמון וכיף על כל ידיעה שהגיעה מתחית' אז הילד יהיה מוכן להתאמץ להקשיב יותר בת"ת בשביל לחיות את החוויה העינמה של הקירבה והאהבה הגדולה שקיבל. ויש להוסיף שבוודאי גם כשלא יודע כלום חייבים להרעץ אהבה ובהבנה ואמון בילד. ובמילות חמימות לעודד אותו שיהיה עוד יותר טוב, אם יידע אפי' קצת.

שאלה: מהי קלסטרופוביה? **תשובה:** קלסטרופוביה היא חרדה ממקומות סגורים, ואדם הסובל ממנה יחשוש להימצא בחלל קטן או מוסגר ללא חלונות או מעלית, והוא עלול לגרום לקשת של סיפטומיים גופניים המזכירים התקף חרדה, כגון דופק גבוה, זיעה, וחנק ממש, ויש כמה סוגי טיפול לסובלים מכך.

לימים החל אותו יהודי להגיע לבית ישראל, כשהופיע בבית המדרש זיהה אותו הלב שמחה, ומיד נעשה לו כשושבין, בעריכת השולחנות היה שולח לו שיריים משולחננו של הרבי, ומקרבו בכל מיני קירובים. באחד הימים פגשו על פתחה של מסעדה, מיד הזמינו לביתו, ולא הניחו לסעוד במסעדה. הכל בגין טובה קטנה, דקה מן הדקה, שעשה ועבורו פעם בהיסח הדעת. סיפר יהודי ישיש: פעם אחת ייחדה, לפני שנות דור, זכיתי לסייעו בענין מסוים, מאז, לאורך עשרים וחמש שנה רצופות, הקפיד לטלפן אלי מידי ערב יום הכיפורים, לאחל שנה טובה.

שאלה: מה ההבדל בין ילד שפועל מרצון לילד שפועל מהכרח? **תשובה:** יסוד ההצלחה בחינוך היא בהבדל הדק לבין לגרום לילד לעשות משהו ובין לגרום לו לרצות לעשות משהו, עיקר החינוך הוא לא על מה הילד עושה או נעשה, אלא על איפה הרצון שלו, אל תחתרו למעשים אלא רק לרצון, לגרום לילד לרצות לשפץ פעולה עם הרצון שלך ורק כך תצליח גם שהילד יעשה את רצונך וגם שהוא יעשה זאת מתוך הבנה ושמחה למלא את רצון אביו.

שאלה: מה גורם להתקפי לב, ואיך ניתן לצמצם באופן ניכר את הסיכוי לקלות בו חי"ו? **תשובה:** בדרך כלל זה נוצר מהצטברות של שכבות שומן בדופנות הפנימיים של העורקים, וזה נובע מתזונה לא בריאה שומנים מזיקים, והדרך הטובה ביותר לצמצם מאוד את הסיכוי להתקפי לב או חסימת עורקים וכדו' היא להקפיד על תזונה נכונה ולהתמיד בפעילות גופנית ולהפג את המתחים שחוו, וזה יכול להציל ולצמצם את הסיכון לכך.

הלכות

ויצעק משא אל ה' קל נא רפא נא לה. איתא בברכות יב: כל שאפשר לו לבקש רחמים על חברו ואינו מבקש נקרא חוטא. ולכן כשרואה מודעה להתפלל על מישהו חובה להתפלל.

ובעניין אמירת התילים בבליה עבוד חולה. הנה מצוינו שאין לומר התילים בבליה משום שמקפידים על ללמוד מקרא בבליה, והארז"י החמיר בזה ע"פ קבלה כמובא במשנ"ב, ולרוב הפוסקים לאחר חצות אין בכך בעיה כלל. **נשים וילדים** וכן תמימי העם שאינם חולקים ע"פ סוד ואינם מסוגלים ללמוד משנה וגמי מותר להם לקרוא התילים בבליה אף לפי הארז"ל, ובהרבה מהפוסקים כתבו כזוה בעת צרה או כשמתפללים על חולה מותר לומר אף קודם חצות כיוון שהוא דרך תפילה ותחנונים ואף לפי הארז"י יהיה מותר, ויש להוסיף דה"ר בלילי שבת ויו"ט אין בזה בעיה כלל והתירו לכתחילה. כל הנ"ל מאשל אברהם. חיד"א. אורחות רבינו. ועוד רבים מהפוסקים.

חידות

חידות שינון הפרשה לפי סדר ה-א-ב. מתאים גם לילדים:
א.המתנבאים במחנה- אלדד ומידד. **ב.** העם בכה באזני ד' מי יאיכלנו- בשר. **ג.** גם הוא חייב לעשות פסח- גר. **ד.** שבט שהיה מאסף לכל המחנות- **זן.** **ה.** שכבני" נפרדו מיתרו נסעו משם דרך בלושה ימים - **ר** סיני. **ו.** ____ בנסועו האהרן ויאמר משה- **ו**יהי. **ז.** המנורה היתה עשויה כולה - **הב.** **ח.** נסעו וחנו לפי תרועת ה- **חצוצרות**. **ט.** מי חייב בפסח שני? **טמא**. **י.** וכן היה חובב: **יתרו**. **יא.** איזה אישה לקח משה לו לאשה? **כושית**. **ל.** מי היו תחת כל ככור? **לווים**. **מ.** מה היה מאכלם של בני" במדבר? **מן**. **נ.** משה התפלל על מרים: **ק**ל ____ רפא ____ לה'. **נא**. **ס.** בני" שטחו את השל ____ המנחה. **סביב**. **ז.** ביום היה על המשכן תמיד- **ענן**. **פ.** מה היה בארבע עשר לחודש השני? **פסח** שני. **צ.** מה עונשו של המדבר לשון הרע? **צרתה**. **ק.** אחד המאכלים שבנ"י התגעגעו אליהם- **קישואים**. **ר.** במה טחנו העם את המן? **ריחים**. **ש.** כמה זקנים אסף משה? **שבעים**. **ת.** מה העבירו הלווים על בשרם? **תער**.

חידות פרשת שבוע וחידות תורניות:
א. בפרשה זוג מילים שמופיעות 5 פעמים באותו פסוק: **2.** פרשה 2 כלים שששויים מקשה אחת? **3.** בפרשה 'תקיעת' ולא בשופר **ד.** איזה פסוק מהפרשה אומרים אותו לפחות שלוש פעמים בשבוע בבית כנסת? **4.** **חידן שני תורני:** **ה.** מתי עדיף לאדם למצוא 100 ש' בלש' או 200 ש' **ו.** ישי אנשים רוצים לטבול במקווה בשמיטה לאחד מותר ולאחר איסור. **ז.** משהו שבשימוש עדיין במקדש הנהנה ממנו לא מועל ומשהו שכבר ישן ובלוי והוסקש שימוש במקדש הנהנה ממנו מועל. **ח.** **תשובות:** **א.** פ"ח פ"י"ט (בני"י). **ב.** ריש הפרשה- מנורה פ"י פ"ב "עשה לך שתי חצוצרות כנגן" (בני"י). **ג.** פ"י פ"ח "אזנים". **ג.** פ"י פ"ח "תקצתהן חצוצרות". **ד.** ויהי בנסוע הארון וגו'. **ה.** המצה שטר 100 ש' הר אלו שלו. **ו.** שטרות של 100 (מקופל) חייב להכריז. **ז.** שבעית פ"ח משנה יא' מרחץ שהוסק בתבן או קש של שבעינות מותר לרחוץ בו ואם איך חשוב הוא - **אסור**. **ח.** קידושין נד' א' גדכ"ז חדשים מותרים בהנאה כי לא ניתנה תורה למלאה"ש ואי"א לחולצם מיד אחר העבדה. ובגד ישן הנהנה מועל.

חידות נוספות ששלח לי מו"ר האהון הגדול משיירי כנה"א איש צדיק ונדיב שהקבי"ה שילד בדורניו בנשי"ק והוא עצמו יקדושי' מרן הגר"י (וועלוועל) גולדווסר שליט"א: **א.** שאלה: היכן כל יום אומרים "עובד בברתה"? **ב.** מתי "שלושה ספרים נפתחים" חוץ מראש השנה? **ג.** איך יכול להיות כל טמא כמו נבילה במגע ובמשא והוא נטהר בלי טהרה במקוה (בלי לעשות כלום בכלל). **ד.** היכן מצוינו שמונה שבתות ברציפות שאין אומרים אף הרחמים והזכרת נשמות? **ה.** מתי מברכים "שהחינו" על מה שעשינו בעבר לפני כמה ימים ומתי מברכים שהחינו על מה שנעשה בעוד כמה ימים? **ז.** היכן מצוינו בסידור 24 מילים בזו אחר זו ממתיניותה באות ד. **ח.** אחת מתחילה באות ב"ית וזו שאחריה לא. המילה הבאה אחריה מתחילה באות ב"ית וזו שאחריה לא. וחוזר חלילה. **ח.** איך אדם יכול לראות בלי עניינים ולשמעו בלי אזוניים. **ט.** כמה שיר המעלות יש? **י.** בפרשה פסוק עם שלושים מילים: **יא.** בפרשה כי אשה כושית לקח מי עוד בתנ"ך מכוונה כוש? **3** [מפרשה?]. **יב.** היכן בגמ' מופיע הביטוי על הפנים? **יג.** איך יתכן חול שהולך ועף

ואוכל רואה ושומע! יד. "הבדלה" בפרשתינו. טו. פסוק המפרשה שכולו נאמר בתוך מוסף של ר"ה: טז. פרשת בעלותך את החרות: כמה קנים היו במנורה שבמכן? יז. פסוק מההפסדה שאומרים כל יום בק"ש על המיטה?

תשובות: א. ובה לציון ומקבלין דין מן דין... עובד גבורתה... ב. בשנה זו בשבת פרשת תרומה. ספר ראשון פרשת השבוע. ספר שני קריאת ראש חודש. ספר שלשי פרשת שקלים. ג. כתוב ברמב"ם כלי שהוא תקרובת ע"ז שביטלו טהור. ד. בשנה זו מפרשת משפטים (שבת מברכיך) עד שבת פרשת שמעני (אבל) בשבת שבעי על פסח אומרים ארבעה חרחמים והזכרת נשמות. ה. ביו"ט ראשון של סוכות מברכים שהחיינו בקידוש וקאי גם על עשיית הסוכה לפני כמה ימים כמ"ש בשו"ע, השנה ברכו שהחיינו בירושלים על קריאת המגילה בשחרית, וכתב הגר"ש דבליצקי זצ"ל בספר פורים המשוש שמכונים גם על מצות משלוח מנות ומשתה פעמים שיקימו רק ביום ראשון. ז. בקידוש לבנה אומרים ג' פעמים: ברוך יוצרך ברוך עושך ברוך קונך ברוך בוראך. ח. בחובת חלבוט שער חשבון הנפש שאפשר להגיע לידי רוח הקודש ויוכל לראות ולשמוע דברים שלא לידו. ט. 14 שיר מעלות ו1 שיש למעלות. י. פ"ח פייט. יא. שאל המלך ועם ישראל (הלא כמני כושיים) עבד המלך הכושי. יב. נדרים לא. זבינה על אפיה ופרש"י מקח רע שאין לו קונים ודומה שמונחת על פניו. יג. סנהדרין קח. יש עוף ששמו חול. יד. פ"ח פייט. טו. פ"ח פייט. טז. קנים והנה האמצעי הוא לא קנה אלא מנופז של מנורה (ש"י פ"ח פייט). יז. ויאמר ד' אל השטן ויגר בך השטן ויגרע ד' בך הבוחר בירושלים וגוי'.

חידות לבגורים: א. איזה מילה בת שלוש אותיות האות השניה היא עשר אחוז מהאות הראשונה, והאות השלישית הוא עשר אחוז פחות מהאות הראשונה? ב. מספר בן שלוש ספרות שהספרה הראשונה והאחרונה ביחד הם שלוש מהאמצעית ושום ספרה שם לא אותו הדבר? **תשובות: א.** קץ. **ב.** 291.

חידות לשאל את הילדים: על הקץ: א. איזה מילה קשורה מאוד לקץ והיא נקראת ישר והפוך אותו הדבר? ב. איזה דברים דולקים הרבה בקץ? ג. מה אוכלים בעיקר בקץ? ד. במה משתמשים המון בקץ? ה. איזה פיר הגרעין שלו שורה יותר מהפרי? **עוד חידה לילדים: ו.** מכר תוכי ואמר ללקוח זה תוכי שאומר מיד ובקול ברור כל מה ששומע. אחרי שבוע חוזר אפילו הגה אחד הוא לא הוציא. איך יתכן שהמוכר לא שיקר כלל?

תשובות: א. שמש. **ב.** מזגן מאורר. **ג.** פירות קץ כאבטיח וכר, קרטיבים וארטיקים. **ד.** במים. שותים המון. מתקלחים המון. **ה.** ממשש - גוגאויס. **ו.** התוכי הרש.

חידון משמעות מילים לפרשת בהעלותך. י' משמעות למילה מעלה. מעלה - יונה. כחם חמש ועשרים שנה ומעלה" (במדבר כד). **מעלה - יונת.** "נפש כי תעול מעל" רש"י: אין מעילה בכל מקום אלא שנינו (ויקרא ה טו). **מעלה - ל**שון **מעלה.** מעלה באמון. קול ומראה וריח אין בהם משום מעילה (פסחים כו). **מעלה - חשיבות.** מעלה עש ביוחסין. **מעלה - מדרגה.** חמש עשרה מעלות במוקדש. **מעלה - לשון עלה.** הציפור דילגה מעלה הגפן למרחב הפתוח. **מעלה - משובה.** מצויין. **מעלה - מעלה עשן כל שהוא.** שם צמח מסממני הקטורת. **מעלה - יחידת מידת קול שהוא.** 25 מעלות. **מעלה - יחידת מד זווית.** 180 מעלות.

מד זה י' להימנע מלקרוא בשבת: רעיונות שנשלחו השבוע ובהם פתרונות לבעיית שהובאו בשבועות קודמים: א. טיפ: תינוק שלא אוהב להתקלח ובוכה וכו' יש בחנוניות בעלי חיים שונים שצפים במים והילד מתחיל להנות פלאים. **ב.** נתקלעם בחור בשרול החולצה ואותם לא יודעים אם זה קרה אז הנה בתוך העתלומה כשנתינו את השרול בצורה שבה אתם מגהצים תגלו שהחור ממוקם בדיוק במקביל לכפתור כשמגהצים כך כמה וכמה פעמים החום יוצר חור מהכפתור לכן את תסריטו את הכפתור לצמיתות או שתגהצו בדילוג על הכפתור. **ג.** יש טיפול מדהים לכך הרגל לעור קשה עזר גם למקרים קשים ניתן לקנות אצל 0534161863 משלוחים לכל הארץ. **ד.** פתרון להרפס: אם את תרופה מלא להרפס (נגיף HSV) שכן הנגיף נשאר בגוף לכל החיים. עם זאת, ניתן להגן התפרצויות באמצעות תרופות אנטי-ויראליות (כמו אציקללורין), תזונה מאוזנת, הפחתת מתח, ושמיירה על מערכת חיסונית חזקה. תוספי ליזין (L-Lysine) עשויים לסיעו בהפחתת תדירות ההתפרצויות. יש להיוועץ ברופא לפני טיפול כלשהו. **ועוד כתבו:** להרפס יש משחה בשם זובירסק ללא מרשם רופא, למחור מיד שמחליץ לצוץ ולכאוב. ה. טיפול טבעי לפטרת ציפורניים ביד: שמן עץ התה: מרח שמן עץ התה (מדולל בשמן נשא כמו שמן קוקוס) על הציפורן פעמיים ביום. **ועוד:** חומץ המלוח, השרה את היד במי חומץ מדולל (1:1) למשך 15-20 דקות מדי יום. **עוד כתבו:** שום: מרח מחית שום טרייה על האזור למשך 30 דקות ושוטף. **ועוד:** שמירה על יובש: שמור על הציפורניים יבשות ונקיות, וגזוז אותם באופן קבוע. ו. גמילה ממלטונין בילד: הפחתה הרגדתית: התחל בהפחתת המינון בהדרגה (למשל, חצי כדור או פחות) במקום לעצור בבת אחת וכן חשבו שגרת שינה קבועה: קבע זמני שינה והשמימה באותם, והפחת גורמים (מסכים, אורות) לפני השינה. נסה טכניקות כמו קריאת סיפור, מוזיקה מרגיעה, או תרגילי נשימה. חשיפה לאור שמש בבוקר עוזרת לרסות את השעון הביולוגי. תחשבו על ולריאן עזרי לסייע בהפרה (בהתייעצות עם רופא). אם הילד מתעורר בלילה, נסה להרגיע אותו ללא תלות במלטונין. ז. בלוטה בעורף: בלוטת שומן (ליפומה) היא גידול שגיר של תאי שומן, לרוב לא מזיק. סיבות אפשריות כוללות גנטיקה, פגיעות קלות, או גורמים לא ידועים. אם הבלוטה לא מפריעה, אין צורך בטיפול. אם היא גדלה, כואבת, או מפריעה אסתטיית, ניתן לשקול הסרה חירוגית בהתייעצות עם כירורג. עקוב אחרי שינויים בגודל, צבע, או כאב, וחזור לרופא אם משהו משתנה. אין טיפול טבעי מוכח להסרת ליפומה, אך תזונה בריאה ופעילות גופנית עשויות לתמוך בבריאות כללית. ועוד כתבו: בדיקת דם לא

יכולה לתת מידע בזה רק ביופסיה! לכן ממוולך ללכת בדחיתות לעיוץ רפואי. ח. רעיונות להאזנה ריח מארון בגדים: 1. אוורור: פתח את הארון והשאר אותו פתוח למספר שעות. 2. סודה לשתיה: הנה קופסה פתוחה של סודה לשתיה או שקית עם פחם פעיל לספיגת ריחות. 3. חומץ: הנה קערה עם חומץ לבן בארון למשך 24 שעות. 4. שמנים אתריים: טפטף כמה טיפות שמן לבנדר או עץ התה על כדורי צמר גפן והנה בארון. 5. ניקוי: נקה את פנים הארון עם מטלית לחה וסבון עדין, ודא שהא יבש לחלוטין. ט. פתרון להורדת כתמים מבד סאטן ניסינו להוריד עם חומר להורדת כתמים קשים ולא עזר השפרצנו מסיר שומנים של סנט מוריס וכבסנו וירד הכל (יש לנסות קודם במקום נסתר לראות את עמידות הצבע)

לתורה חסה: בקשות עזרה וסיוע שנשלחו ע"י הקוראים, למי שיש פתרונות או רעיונות לשלוח ע"מ לסייע לציבור מתבקש לשלוח למייל שבסוף העלון והקב"ה יחזיר לו בכפלים. א. מחפש עצה לטיפול בפחד קהל. ב. השארונו כביסה רטובה במכונת כביסה לילה אחד, ומאז יש מהמכונה ריח רע, לא עובר אחרי המון כביסות, ניסינו גם עם חומץ ולא עזר. ג. איך להוריד ממכססיות חדשות דבק סנדלר R21. ד. האם יש פתרון לגעיל שבת שמחזירים את הרצפה. ה. אדם עם יתר נוזלים בגוף מה אפשר לעשות ו. יש לנו קומקום חדש שיוצר טעם לא נעים במים. האם יש פיתרון? ז. שמן זית מהפפוטס נשפך על משטח שיש לבן, נסגפ בשיש והניח כתמים- האם אפשר להסירם ואיך? ח. איך אפשר לאר סוכר לאישה שלוקחת תרופות אך גם כך הסוכר לא מאוזן. ט. קריסה במערכת הלימפה, אשמח לקבל מידע ופתרון. י. קו "השבת אבידה" (לפי אזורים בארץ): 0733518192. יא. חוקים ע"י אחד מבחירי עולם התורה מזכה הרבים **רבי יהודה זיציק שליט"א** מהישיבה שמגדלת דורות של תלמידי חכמים כנסת יחזקאל באגד.

הרגע שאתה באירוע ובאמצע הביס הצלם בא לצלם, הפה עמוס עוד מהביס הקודם, אתה מנסה לעשות פה סגור +חיך קל, התמונה בהתאם...

פתחתי: צנצנת גפיעלעט פיש ופתאום אני מרגיש שהקציצות רועדות לי ביד. תפסתי פחד: מה קורה לי? מה הרעד הזה? - אבל לפני שהתקשרתי בדחיפות להזמין עזרה ראשונה, פתאום ראיתי את המאריך שרשום על הצנצנת ומיד נרגעתי. היה כתוב שם שזה מאלול.

מי אמר שקפה שחור מעורר, הנחתי אתמול ליד המיטה ועד עכשיו לא צלצל.

התחילה רשמית עונת המריבות על הטמפרטורות של המזגן הרגע הזה שאתה מניח את הראש על החלון באוטובוס והחלון במצב רטט.

היתוש שעצבן אותי בלילות בקיץ שעבר, חזר פתאום. מעניין איפה הוא היה כל החורף.

בשבת הראשונה שאלו את החתן איזה בשר אתה מעדיף, גולש או לשון? (הבחור לא התבלבל וענה: בודאי, לשון. הרי זו גמרא מפורשת "תפוס לשון ראשון".

כיתיתי לאישהי בממתניה חצי שעה. עכשיו שהיא תחכה לי בממתין.

אני שוקל שתי תבלנים על הראש אם אני כבר בין כה מתבלשל מהחום.

הרגע המעליל הזה שאתה מקליד את שם המשפחה שלך והמחשב מסמן קו אדום מתחת.

הרגע הזה שאתה מרים את היד להכות בסלח לנו, נזכר ששבת ומתחיל לסדר את החליפה בתנועות אוויליות.

הרגע הזה שנכנס לך זבוב לאף ואתה מפחד שיקרה לך מה שקרה לטיטוס.

הרגע הזה שחג מעליך זבוב בשבת ואתה מסתכל עליו במבט של רגע אותך גבר נשאר פה עד מוצ"ש...

יו יו סיני זה לא מה שזורקים אלא התייפף שעושים לפני.

המתה באויר ברגעים שלפני תחילת לכה דודי, איזה מגנינה נקבל הפעם.

הרגע הזה שאתה נשאל באושר עד "אפשר את העגלה" ואתה עונה כבר ביקשו ומשהו מלוח אותך מאחור ואתה מרגיש כאילו יש לך טסלה.

הרגע הזה בקידוש לבנה שאתה בורח את האיזור במי לבחור להגיד לו שלום עליכם.

הרגע הזה שבו לקחת פיסת טישו מהחבילה וכל החבילה עלתה לקראתך

מישהו יודע מה שלום גדליהו עדיו לגדולות? מרומות...

מישהו יודע איך מכוונים את השעון בשלט של המזגן...

הרגע הזה... שהחזן דופק להתחיל מוסף דר"ח, ויש אחד בשטח שהציב את שמו, ודופק כזה בום שנופל על הפץ של הסטנדר...

הרגע הזה שאתה מגלה אחרי הרסויגה שה 'והתניא' זה בכלל בניחותא...

אנטישמיות בעולם מאשימים את ישראל שבאמצעות ארגוני הסיוע היא מחזירה לעזה כמויות של וופל לימון.

מעניין למה לפלשתינים אין מחבלים בכירים שפתאום תוקף אותם שגועו והם הופכים את עורם ומתחילים לתמוך באויביים שלהם.

חברים באופוזיציה מתנגדים לפיזור הכנסת. לטענתם, מכיוון שהקואליציה היא זו שגרמה למשבר, אז שהקואליציה בעצמה תתפור. למה האופוזיציה גם צריכה להתפור?

אבי המיועדת לשדכן אחרי הפגישה הראשונה: הבחור הזה לא מתאים לנו. הוא בא ממשפחה לא תרבותית: הוא סיפר לבת

שלי שאצלם בבית מחזיקים פיתה עם פלאפל בידיים ואוכלים אותה בלי סכין ומזל.

הרגע הזה שאתה פוגש ברחוב שאתה משיהו מסופק אם הוא היה בחתונה שהזמנת אותו.

קץ זה לא החום. זה הלחות.

הצעת יעול: כשאתה צריך שני טופסי 17 בקופת חולים, תבקש שיתנו לך טופס אחד 34.

יש שמועות על הסנקציות נגד החרדים יכללו גם סעיף שכל היינות והבירות בכשרות מהדירן יסופקו בבקבוקי פלסטיק.

הגבאי שואל את האורח: אתה לוי? - לא, עונה האורח, אני שלשי.

אני רק שאלה: טעה ובכה על חלב שנשפך, חוזר לראש או שופך שוב ולא בוכה?

אין מתווה ויטקוף. יש מתווה שקוף לו.

בעקבות מחלל ניפוצ השמשה בבית המשפט העליון צפויות הפגנות המוניות נגד נשיא בית המשפט העליון תחת הכותרת: אתה הראש אתה אשם.

בכל בית יש את המגירה שמלאה במטענים מקולקלים בתקווה שיום אחד יחזרו לחיים.

היכן ניתן להשיג את העלון
לקבלת העלון באופן אוטומטי יש שלוח מייל עם המילה 'הצטרפות' לתבות alonalon+subscribe@googlegruops.com ולאחר מכן תקבלו הודעה, יש להשיב תשובה למייל שקיבלתם, ותקבלו אישור שזרפתם.

הודעות תגובות רעיונות פתרונות למערכת העלון יש לשלוח למייל זה 1@alonalon.com **ניתן להשיג בכתב גדול במייל הנ"ל.**

כמו"כ ניתן להשיג את העלון בקובץ גליונות. בכל העלונים בשם הבית התורני. ובעוד קבצי עלונים. וכן בקול השלון מקישים על מאגר השיעורים/עבריות/תקובץ גליונות שלמה קולדצקי ומורידים מה שרוצים עלונים מהשבוע והמחמש שנים אחרונות. במחשש ניתן להוריד בדרשו בבנינו ועוד, ע"ש: עלון קולדצקי. או עלון לשבת.

חדש ניתן לקבל את העלון בפקס לקבלת העלון בפקס יש להתקשר למס' 023132641 ולהקיש 1 ואז להקיש קוד עלון שמספרו 1010 ואז שוב 1

כמו"כ יהיה ניתן להשיג עלונים בבני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב סופר עולה סך של 30 אגורות כחברת סוקולוב 23.

העלון בכניסה לתלמוד תורה כתב סופר עולה סך של 30 אגורות עלון (12 שקל לשנה, שקל לחודש ממוצע כי בביה"מ לא יוצא), אפשר לשלם מראש לכמה שבועות קדימה, אפשר לשלם לאחר השבת, את התשלום יש לשלם בקופה הצמודה. אין בידורים פלוס רשת הכוללים פרדס כץ-עלון, (שלוחה 2422). אפשר לשלוח משם הודעות. **מי ששילם עבור כמה שבועות קדימה** אין לו התחייבות לספק לו עלון במידה ויהיה חסר רח"ל או שלא יצא עלון. **הפצת העלון דרך המיל היל לאלת תשלום,** וכן התשלום הוא רק על לקיחת העלון מהמקום הנ"ל ולא על לקיחת העלון באופן עצמאי (וכמובן שהמפיצים שלא לוקחים את העלון מהמקום הנ"ל ומפיצים באופן עצמאי ברור ופשוט שלא צריך לשלם). כל המפיצים הקבועים שרוצים להמשיך להפיץ את העלון לא לשלוח למייל הנ"ל את מקום הפצתם ובע"ה נפרסם אותם. תודה וישרר על ככולם על זיכוי הרבים.

להלן מקומות שבהם ניתן להשיג את העלון: בירושלים: בישיבת מיר אצל הגאון הצדיק רבי דוד רוטשילד שליט"א. או אצל האדס הגדול והאהוב רבי אבי פרידמן שליט"א. שהוא האדס הכי אהוב בדר ובפרט בישיבת מיר. או אצל הגאון הצדיק המופלא שאנשים גאים לגור בשכונתו רבי אליהו בכרך שליט"א בבית הכנסת זכרון אברהם רמות ג' ירושלים. עוד בירושלים בבית הכנסת 'בית מרים גיטלי' מעלות דפנה, ניתן להוריד את העלון במדור עלוני שבת - עלון לשבת קולדצקי. **ניתן להדפיס את העלון במודיעין עילית** בעמדת אוצר החכמה בבית"מ קהילת משך חכמה - רחוב משך חכמה 41 לכתוב על לבשת, בעלות שמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **בבית שמש:** בבית הכנסת אור אליהו אצל הרב הצדיק והטהור רבי נחום זכריש שליט"א שרק בשבת האחרונה כשהיה חולה הרגיש בצירור כמה שהוא חסר, עד שבלל שבת משך קרעו שערי שמיים לפתאום וזה כ"כ הועיל עד שהוא קם לשחרית בץ. ואצל הרב הצדיק אלימלך הכהן קול, שמדפיס ומפיץ במסירות רבה את העלון בבית הכנסת בית אביי וכן מי שמגיע לקבל את העלון בביתו, הוא מביא לו במאור פנים ממש. **בביתר עילית:** בבית הכנסת שלום רב ברחוב שלום רב בגבע בני. **בהר יונה:** אצל רבני שמה שולמן שליט"א עמוד התווך של כל הצפון. **ברחובות** בישיבת מאור התלמוד אצל הבחור הגאון המופלא רבי יהודה רוזן שליט"א. **ברכסים:** אצל רבי יוסף המאיר שליט"א האור של עם ישראל. **באופקים:** אצל הבחור הצדיק והמופלא צבי המברסטון שליט"א. **באשדוד:** אצל אופקים שרק פורח ועולה. **בחרש:** במתחם בני נכסיות בשכונת בצוותא. בבית הכנסת חניכי ק"ק תימן. **בפתח תקווה:** באור ישראל הגדולה והקטנה. באהל אברהם ובשירת מרים. בקהל חסידיים. ביוצאי הברון. ובבני ישיבות שבפרי מגדים, ע"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **בראשון לציון:** בישיבת עטרת שלמה. אצל הנ"ל: **עוד בראשון לציון:** ברח' דרור 21 /חפץ חיים 1, מניין 'בני תורה', חידור ראשון לציון. **באלעד:** בתפארתה בחוף. ובבישילת הר אטינגר, בכלל של הרב פכטר, במאור שרגא באבן גבירול, ובאחיעזר ע"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **בעפולה:** ניתן להשיג את העלון בעמדת אוצר החכמה בבית הכנסת המרכזי אהל משה - גבעת המעלה עפולה - בעלות שמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **בגפולה עילית:** בביהכ"נ בני הישיבות רח' רש"י או אצל האישי שזכה דורניו להתכבד ברבי אהרן קולדצקי שליט"א. **עוד בגפולה עילית:** בבית"מ דחסידי וויזני וכן בביהכ"נ בית ישעיה רח' יצחק שדה. **ברעננה:** בישיבת חייל אוריתא וכן בעלי מוהר 15 אצל הבחור החכם יאיר זכאי 0533395,000287, וצמח שפשת זכאי בטלפון: 052-6903395. **אבות שאן:** אצל רבי משה חדש בקהילת בית שאן החדש בבית הכנסת בראשות הרב יחזקאל ליב שכטר שליט"א. וכן אצל רבי 'יהונתן הכנסת - בית שאן. **בלונדון:** בטמפורדהיל בית המדרש בעלו ברחוב Bethune 99 בכניסה לבית המדרש.